

Dönem : 2
Toplantı : 1

MİLLET MECLİSİ S. Sayısı : 114

Kuşların korunmasına dair Milletlerarası Sözleşmenin onaylanmasının uygun bulunduğu hakkında kanun tasarısı ve Dışişleri ve Tarım komisyonları raporları (1/75)

T. C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Tetkik Dairesi

Sayı : 71-132/6205

14 . 12 . 1965

MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Tarım Bakanlığınca hazırlanan ve Türkiye Büyük Millet Meclisine arzı Bakanlar Kurulunca 8 . 12 . 1965 tarihinde kararlaştırılan «Kuşların korunmasına dair Milletlerarası Sözleşmenin onaylanmasının uygun bulunduğu hakkında kanun tasarısı» gerekçesiyle birlikte ilişik olarak sunulmuştur.

Gereğinin yapılmasını rica ederim.

Süleyman Demirel
Başbakan

GEREKÇE

18 Ekim 1950 tarihinde Paris'te akdolunan Milletlerarası Konferansta kabul edilen «Kuşların korunmasına dair Milletlerarası Andlaşma» bugüne kadar İsviçre, Holânda, İspanya, İzlânda, Belçika ve Lüksemburg hükümetleri tarafından tasdik edilerek yürürlüğe girmiş ise de Hükümetimizin de tasdiknamesini bir an evvel tevdi eylemesi Hayvanları Zulümden Koruma Cemiyeti Genel Sekreterliğinin müracaatı üzerine Brüksel Büyükelçiliğimiz tarafından talebedilmiş ve bu Sözleşme 11 . 2 . 1956 tarihli ve 4/6657 sayılı Bakanlar Kurulu Kararına müsteniden 30.5.1956 gününde Paris'te imzalanmış bulunmaktadır.

İşbu Andlaşma 3167 sayılı Kara Avcılığı Kanununa da tearuz teşkil etmemekte. Tabiat ve millî ekonomi bakımından da faydalı bulunmakla beraber memleketimize malî bir külfet de yüklememektedir.

Dışişleri Komisyonu raporu

Millet Meclisi

Dışişleri Komisyonu

Esas No. : 1/75

Karar No. : 5

25 . 2 . 1966

Yüksek Başkanlığa

Kuşların korunmasına dair Milletlerarası Sözleşmenin onaylanmasının uygun bulunduğu hakkındaki kanun tasarısı, ilgili Bakanlık temsilcilerinin iştirakiyle Komisyonumuzda görüşüldü :

Tümü üzerinde yapılan müzakereler neticesinde, gerekçede etraflıca belirtilen hususlar, Komis-

yonumuzca da müspet mütalâa edilerek, faydalı kuş neslinin inkırazını önlemek maksadına mâtuf olarak, kuşların korunmasına dair Sözleşmenin onaylanması hakkındaki tasarı aynen kabul edilmiştir.

Havalesi gereğince Tarım Komisyonuna tevdi buyurulmak üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkan Sivas <i>S. Kurtbelk</i>	Sözcü Çanakkale <i>M. Baykan</i>	Adana <i>K. Gülek</i>	Aydın <i>Y. Menderes</i>
Balıkesir <i>M. Ozansü</i>	Bursa <i>N. Gürsoy</i>	Diyarbakır <i>R. İskenderoğlu</i>	Hatay <i>S. Adalı</i>
İstanbul <i>F. Sirmen</i>	İstanbul <i>M. Yardımcı</i>	İzmir <i>S. İksel</i>	İzmir <i>Ş. Osma</i>
Kayseri <i>T. Feyzioğlu</i>	Kocaeli <i>N. Erim</i>	Mardin <i>R. Baykal</i>	Ordu <i>F. C. Erkin</i>

Urfa
B. Boran

Tarım Komisyonu raporu

Millet Meclisi
Tarım Komisyonu
Esas No. : 1/75
Karar No. : 8

7 . 5 . 1966

Yüksek Başkanlığa

Tarım Bakanlığınca hazırlanan ve Türkiye Büyük Millet Meclisine arzı Bakanlar Kurulunca kararlaştırılmış bulunan «kuşların korunmasına dair Milletlerarası Sözleşmenin onaylanmasının uygun bulunduğu hakkında» ki kanun tasarısı, Dışişleri raporu ile birlikte Komisyonumuza havale olunmakla, ilgili Bakanlık temsilcileri de hazır olduğu halde tetkik ve müzakere olundu :

Tümü üzerinde yapılan müzakereler neticesinde, gerekçede sarahaten belirtilen hususlar Komisyonumuzca da yerinde görülmüş, bu maksatla hazırlanmış bulunan Sözleşmenin onaylanması hakkındaki kanun tasarısı aynen ve oy birliğiyle kabul edilmiştir.

Genel Kurulun tasviplerine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Komisyon Başkanı Kocaeli <i>S. Akay</i>	Başkanvekili Kastamonu <i>A. Muzaffer Akdoğanlı</i>	Sözcü Balıkesir <i>M. Zeki Yüçetürk</i>	Kâtip Adana <i>T. Yücekök</i>
Afyon Karahisar <i>M. Göbekli</i>	Hatay <i>Y. Kanpolat</i>	Kastamonu <i>İ. Hakkı Yılanhoğlu</i> İmzada bulunamadı.	Manisa <i>N. Yenışehirlioğlu</i>

Muğla <i>A. Akarca</i>	Trabzon <i>A. Şener</i>	Urfa <i>R. Tekeli</i>	Yozgat <i>T. Nizamoglu</i>
	M. Meclisi	(S. Sayısı : 114)	

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Kuşların korunmasına dair Milletlerarası Sözleşmenin onaylanmasının uygun bulunduğu hakkında kanun tasarısı

MADDE 1. — 11 . 2 . 1956 tarihli ve 4/6637 sayılı Kararnameye dayanılarak Hükümetimiz adına 30 . 5 . 1956 gününde Paris'te imzalanmış bulunan «Kuşların korunmasına dair Milletlerarası Sözleşme» nin onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanunun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

8 . 12 . 1965

Başbakan <i>S. Demirel</i>	Devlet Bakanı <i>C. Bilgehan</i>	Devlet Bakanı <i>R. Sezgin</i>	Devlet Bakanı <i>K. Ocak</i>
Devlet Bakanı <i>A. F. Alişan</i>	Adalet Bakanı <i>H. Dinçer</i>	Millî Savunma Bakanı <i>A. Topaloğlu</i>	İçişleri Bakanı <i>F. Sükan</i>
Dışişleri Bakanı V. <i>F. Sükan</i>	Maliye Bakanı <i>İ. Gürsan</i>	Millî Eğitim Bakanı <i>O. Dengiz</i>	Bayındırlık Bakanı <i>E. Erdinç</i>
Ticaret Bakanı <i>M. Zeren</i>	Sağ. ve Sos. Y. Bakanı <i>E. Somunoğlu</i>	Güm. ve Tekel Bakanı <i>İ. Tekin</i>	Tarım Bakanı <i>B. Dağdaş</i>
Ulaştırma Bakanı <i>S. Öztürk</i>	Çalışma Bakanı <i>A. N. Erdem</i>	Sanayi Bakanı <i>M. Turgut</i>	En. ve Ta. Kay. Bakanı <i>İ. Deriner</i>
Turizm ve Ta. Bakanı <i>N. Kürşad</i>	İmar ve İskân Bakanı <i>H. Menteseoğlu</i>	Köy İşleri Bakanı <i>S. O. Avcı</i>	

18 EKİM 1950 DE PARIS'TE İMZALANAN «KUŞLARIN HİMAYESİNE DAİR MİLLETLER-
ARASI SÖZLEŞME»

Bâzı kuş nevilerini tehdideden yok olma tehlikesini müdrük olan ve bâzı kuş nev'ileri-
nin de, bilhassa muhacir kuşların aded itibariyle azalmasından endişe duyan,

İlim noktai nazarından, tabiat ve her milletin kendi ekonomisini himaye bakımlarından prensi-
bolarak bütün kuşların korunması gerektiğini nazarı itibara alan,

İşbu sözleşmenin mümzi hükümetleri 19 Mart 1902 de Paris'te imzalanan Ziraate Faydalı Kuş-
ların Himayesine dair Milletlerarası Sözleşmenin tadili zaruretini kabul ederek aşağıdaki hüküm-
ler üzerinde mutabık kalmışlardır.

Madde : 1

İşbu sözleşme yabani halde yaşayan kuşların himayesi hakkındadır.

Madde : 2

İşbu Sözleşmenin 6 ve 7 nci maddelerinde derpiş olunan istisnalar haricolmak üzere :

a) Bütün kuşların hiç olmazsa üreme devrelerinde, bundan maadâ muhacir kuşların yuvala-
rının bulunduğu mahallere, avdetleri sırasında bilhassa Mart, Nisan, Mayıs, Haziran ve Temmuz
aylarında,

b) İlmî bir fayda arz eden veya ortadan kalkma tehlikesine mâruz bulunan nev'ilerin bütün
sene zarfında, korunmaları mecburidir.

Madde : 3

İşbu sözleşmenin 6 ve 7 nci maddelerine de derpiş olunan istisnalar haricolmak üzere, nev'in
himayesi devresinde canlı veya ölü bütün kuşların veya işbu sözleşme hilâfına yakalanan veya
öldürülen bir kuşun her hangi bir kısmının ithali, ihracı, nakli, satışı, satışı arzı, satın alınması,
verilmesi veya elde tutulması yasaktır.

Madde : 4

İşbu sözleşmenin 6 ve 7 nci maddelerinde yazılı istisnalar haricolmak üzere, muayyen bir nev'in
himaye devresinde bilhassa,

Tekessür zamanı devamınca, içinde kuş bulunan veya inşa halinde olan yuvalarını tahribet-
mek veya kaldırmak, almak veya zedelemek, nakletmek, ithal etmek, ihracetmek, satmak, satışı
arz etmek, satın almak veyahut serbest halde yaşayan kuşların kuluçka yavrularını, bunların yu-
murtalarını veya yumurta kabuklarını tahribetmek yasaktır.

Bu memnuiyetler bir yandan gayrimeşru surette elde edilmiş ve kuluçka veya ilmî maksatla-
ra tahsis edildikleri veya kafeste tutulan kuşlara aid oldukları bir sertifika ile belirtilen yumurta-
lara, diğer taraftan, evvelece kabul edilmiş mahalli sebeplere müsteniden, sadece Hollanda'ya mah-
sus kızkuşu yumurtalarına tatbik edilmez.

Madde : 5

Yüksek Âkîd Taraflar; işbu sözleşmenin 6 ve 7 nci maddelerinde derpiş olunan istisnalar ha-
riç, kuşların kütle halinde imhasını veya yakalanmasını intacetmeye veya bunlara lüzumsuz ezi-
yetler çektirmeye müsaidolan aşağıda sayılı usulleri men etmeyi taahhüdederler.

Bununla beraber, yüksek Âkîd Taraflar, halen bu gibi usullerin tatbikine kanunen müsaade
edilen memleketlerin mevzuatına tedrici olarak bu usullerin men'i veya tatbikatının daraltılması
tedbirlerinin vaz'edilmesini taahhüdederler.

- a) Tasmalar, ökseler, kapanlar, olta iğneleri, ağlar, zehirli yemler, uyuşturucu maddeler, körleştirilmiş çıgıtkanlar,
- b) Ağlı ördek havuzları,
- c) Aynalar, meşaleler ve diğer sun'i ışıklar,
- d) Sularda yaşayan kuşları yakalamak için balıkçılık takımları ve ağları,
- e) İki fişekten daha fazlasını ihtiva eden mükerrer ateşli ve otomatik av tüfekleri,
- f) Umumiyetle omuzda taşınanlardan gayri bütün ateşli silâhlar,
- g) İç sularda ve 1 Marttan - 1 Ekime kadar sahillerde ve kara sularında motorlu deniz vasıtalarıyla kuşların kovalanması ve bunlara ateş edilmesi,
- h) Kuşları vurmaya veya bir tarafa sıkıştırmaya yarayan motorlu vasıtalar veya havacılık aletleri kullanılması,
- i) Kuşların tutulması veya imhası için mükâfatlar ihdası,
- j) Ateş etmek suretiyle veya ağlarla bütün sene serbestçe avlanma imtiyazları nizamlara bağlanacak, üreme devresinde denizde, nehir boylarınca ve sahillerde talik olunacak,
- k) Kuşların kütle halinde imhası veya yakalanmasına dair diğer bütün usuller.

Madde : 6

Muayyen bir bölgede bir kuş nev'i; tarlalara, bağlara, bahçelere, meyveliklere, ormanlara, av hayvanlarına ve balıklara ika edeceği zararlarla bâzı zirai ve hayvani mahsullerin istikbalini tehlikeye düşürür veya muhafazası arzu olunan bir veya birçok nev'ileri imha veya sadece azaltmakla tehdit eylerse, salâhiyetli makamlar şahsi müsaadelerle bu nev'lere mütedair 2 - 5 nci maddelerde ifade olunan yasakları kaldırabilirler. Bununla beraber, bu tarzda öldürülen kuşları satın almak veya satmak, öldürdükleri mntika dışına çıkarmak yasaktır. Millî mevzuatta, bâzı kuş nev'ileri tarafından ika olunan zararları bu nevilerin idamesini garanti eden şartlar içinde, tahdidetmeye elverişli başkaca hükümler mevcutsa bu hükümler Yüksek Âkid Taraflarca muhafaza olunabilirler.

İsveç, Norveç, Finlandiya, Feröre adalarının iktisadi şartları hususi bir ehemmiyet taşıdığından bu memleketlerin salâhiyetli makamları bâzı istisnalarla bu sözleşme hükümleri hilâfına harekete müsaade edebilirler. İzlanda bu sözleşmeyi kabul ettiği takdirde talebi üzerine bu kayıttan istifade edebilirler.

Muayyen bir memlekette bu madde bahis mevzuu yerli veya muhacir nevilerin tamamen imhasını intacedecek hiçbir tedbire tevessül olunmaz.

Madde : 7

Hal ve keyfiyetlere göre suistimalleri önliyecek lüzumlu tedbirlerin alınması suretiyle ilim, eğitim, yeniden kuşlandırma, av hayvanlarının tekrisi ve şahincilik nefine olmak üzere salâhiyetli makamlarca bu sözleşme hükümlerinde istisnalar yapılabilir.

3 ve 4 ncu maddelerde derpiş olunan nakil keyfiyetleri ile alâkalı hükümler Birleşik Kırallığa tatbik olunmaz.

3 ncu maddede sayılı yasaklar her hangi bir memlekette öldürülmesine cevaz verilen kuş nev'ilerinin tüylerine şamil değildir.

Madde : 8

Yüksek Âkid Taraflar, bu sözleşmede zikrolunan şartlar dairesinde ülkelerinde öldürülmesi veya yakalanması caiz olan kuşların bir listesini tanzim etmeyi taahhüdediler.

Madde : 9

Her Âkîd Taraf, hususi surette muhafaza olunabilecek yerli ve muhacir kuş nevelerine ait listeleri tanzim etmek salâhiyetini haiz olacak ve müsaade edilecek yakalama metotları ile kuşların nakil edilebilme veya alıkonulma şartlarını tâyin edilecektir.

Her Âkîd Taraf bu sözleşme ile himaye olunan kuşların ticaretini tanzim edilecek ve bunun genişlemesini tahdidedecek lüzumlu bütün tedbirleri alacaktır.

Madde : 10

Yüksek Âkîd Taraflar, hidrokarbürler ve sair saâklerle suların telvisi, farlar, elektrik kabloları, haşere ilâçları, zehir ve diğer bütün sebeplerle kuşların telef olmasını önlemeye mütedair hususi tedbirleri tetkik ve vaz'etmeyi deruhde ederler.

Âkîd Taraflar, kuşların himaye ve muhafazalarının zaruri bulunduğu hususunda göcukları ve umumi efkârı irşat eylemeye gayret ederler.

Madde : 11

Yüksek Âkîd Taraflar, kuşların tekessür etmesine müsait yerlerin insanlar tarafından süratle yok edilmeleri neticelerinin hafifletilmesi maksadiyle onların yuva yapabilmesine ve yavrularını emniyet içinde büyütebilmesine, muhacir kuşların da istirahat edebilmesine ve rahatça gıdalarını bulabilmesine elverişli vaziyet ve vüsatte yerler meydana getirilmesini süratle teşvik etmek ve geliştirmek hususunda mümkün olan bütün tedbirleri ittihaz etmeyi kabul ederler.

İşbu sözleşme tastik olunacak ve tastik vesikaları Fransa Cumhuriyeti Hariciye Nezaretine tevdi olunacaktır. Mezkûr Nezaret bu tevdi keyfiyetinden mümzi ve iltihak eden devletleri haberdar edilecektir.

Bu sözleşmeyi imzalamamış olan Devletler buna iltihak edebileceklerdir. İltihaklar Fransa Cumhuriyeti Hariciye Nezaretine bildirilecek, o da mümzi ve iltihak eden devletleri bundan haberdar edilecektir.

Bu sözleşme altıncı tastik veya iltihak vesikasının tevdiini takip eden 90 ncı gün meriyete girecektir. Bu tarihten sonra sözleşmeyi tastik edecek veya buna iltihak edecek her devlet için sözleşme bu devletçe tastik veya iltihak vesikasının tevdi tarihini takip eden 90 ncı günde mer'i olacaktır.

Bu sözleşme gayrimahdut bir müddet için akdolunmuştur. Fakat Âkîd Taraflar, işbu maddede tesbit edildiği üzere, sözleşme meriyete girdikten 5 sene sonra bunun her an feshini isteyebilirler. Ancak buna dair işar, Fransa Hariciye Nezaretine tebliği tarihinden bir sene sonra hüküm ifade edecektir.

Bu sözleşme tasdik veya iltihak eden memleketler arasında 1902 Milletlerarası Sözleşmesinin yerine kaim olur.

Yukarıdaki hükümleri tastik etmek üzere Hükümetlerince usulüne tevfikana salâhiyetli kılınan delegeler bu sözleşmeyi imza ettiler.

18 Ekim 1950 de Paris'te tanzim edilmiştir.

Avusturya adına
M. A. Vollgruber
15 Aralık 1953

Belçika adına
Baron J. Guillaum
28 Kasım 1953

Bulgaristan adına
.....
15.1.1957

Danimarka adına
.....

İspanya adına
M. Jose Rojas Y. Moreno
9 Ocak 1954

Fransa adına
M. J. Serre
28 Eylül 1953

Yunanistan adına
M. S. Raphael
28 Kasım 1953

Monako adına
M. M. Loze
5 Ağustos 1953

Holânda adına
(Avrupa Krallığı için)
Baron W. Von Bortzeleaeer
31 Mayıs 1954

Portekiz adına
.....
19.6.1956

Birleşik Krallık adına
.....

İsveç adına
M. K. I. Westman
14 Aralık 1953

İsviçre adına
M. De. Salis
17 Nisan 1954

Türkiye adına
.....
30.5.1956

